

Quickscan Wet natuurbescherming woningbouwlocatie Aria Zuid Goes

Projectnummer 220126

16 mei 2022

Auteur

Ing. S. Halters

Opdrachtgever

Plan & Omgeving
Polderweg 6,
4444 AA 's-Heer Abtskerke

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 WETTELIJK KADER	3
1.3 DOEL ONDERZOEK	3
1.4 LEESWIJZER	3
2. WERKWIJZE	4
3. BUREAUSTUDIE	5
3.1 GEBIEDSBESCHERMING	5
3.2 SOORTBESCHERMING	7
4. RESULTATEN VELDONDERZOEK	8
4.1 BIOTOPEN EN SOORTEN	11
4.2 WAARGENOMEN EN TE VERWACHTEN SOORTEN	12
5. TOETSING VAN HET PROJECT AAN DE NATUURWAARDEN	13
5.1 BESCHRIJVING GEPLANEDE ACTIVITEIT	13
5.2 TOETSING GEBIEDSBESCHERMING	13
5.3 TOETSING SOORTBESCHERMING	13
5.3.1 <i>Vogelrichtlijnsoorten</i>	13
5.3.2 <i>Vleermuizen</i>	14
5.3.3 <i>Grondgebonden zoogdieren</i>	14
5.3.4 <i>Amfibieën en reptielen</i>	15
5.3.5 <i>Vissen</i>	15
5.3.6 <i>Planten</i>	15
5.3.7 <i>Overig beschermde soorten</i>	15
6. VOORZORGSMATREGELEN	16
7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17
LITERATUUR	19

Bijlage 1 Wettelijk kader

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Goes is voornemens om de nieuwbouwwijk Aria in zuidelijke richting verder uit te breiden.

In dit kader heeft Buijs Eco Consult in opdracht van Plan en Omgeving een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming verricht naar de voorkomende, dan wel te verwachten beschermde planten- en diersoorten binnen het projectgebied.

1.2 Wettelijk kader

Vanuit de (en per 01/01/2017 in werking getreden) Wet natuurbescherming is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen/ niet bestendig beheer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Voor bestendig beheer kan worden aangesloten bij uitvoering van de werkzaamheden die vallen onder een geldige gedragscode, mits de natuurwaarden bekend zijn en behouden blijven.

Het doel van deze natuurwetgeving is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade aan (zwaarder) beschermde soorten niet te voorkomen is, is een ontheffing noodzakelijk. (Zie bijlage 1 voor nadere toelichting van het Wettelijk Kader). Schade kan diverse gevallen wel voorkomen worden in dat geval dienen de werkzaamheden volgens en onder de voorwaarden van een geldige gedragscode te worden uitgevoerd.

1.3 Doel onderzoek

Het doel van deze quickscan is het analyseren of in het plangebied beschermde natuurwaarden in het geding zijn. Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen ingreep/ontwikkeling met de huidige (en per 01/01/2017 van kracht geworden) Wet natuurbescherming het bepalen of de aanvraag van een ontheffing danwel het werken volgens een goedgekeurd gedragscode noodzakelijk is.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied. Hoofdstuk 3 gaat in op gevolgde werkwijze. Hoofdstuk 4 gaat in op de resultaten van het veldbezoek. Hoofdstuk 5 beschrijft de toetsing van de ingreep aan Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 6 beschrijft de mitigerende maatregelen en Hoofdstuk 7 de conclusies en aanbevelingen. De wettelijke achtergronden van de Wet natuurbescherming zijn beschreven in bijlage 1.

2. Werkwijze

Om eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming op te sporen bij herinrichting van /aanpassingen in het gebied dient er een antwoord te komen op de volgende vragen:

1. Ligt het plangebied in beschermd natuurgebied? Zo ja welke beschermde habitats en evt. aangewezen soorten gelden voor dit gebied. En zijn aangewezen soorten binnen dit gebied te verwachten?
2. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Onder welk beschermingsregime vallen deze soorten?
3. Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de beschermde (aangewezen) soorten? En geldt wellicht een algemene vrijstelling voor een of meerdere soorten?
4. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde habitats en/of soorten worden voorkomen of verzacht?
5. Indien de duurzame staat van instandhouding van beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgetraject dient dan doorlopen te worden?
6. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing aangevraagd worden, of kan gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden worden de volgende stappen doorlopen.

Stap 1. Verkenning beschikbare gegevens

De eerste werkstap bestaat uit een check op aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten op basis van verspreidingsgegevens van mogelijk voorkomende beschermde plant- en diersoorten (bureaustudie).

Stap 2. Veldbezoek

Er is op 8 januari 2021 een veldbezoek overdag gebracht aan het plangebied en de omgeving. Hierbij is op, basis van de gegevens van de bureaustudie, beoordeeld voor welke soorten het plangebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen.

Stap 3. Effectenonderzoek

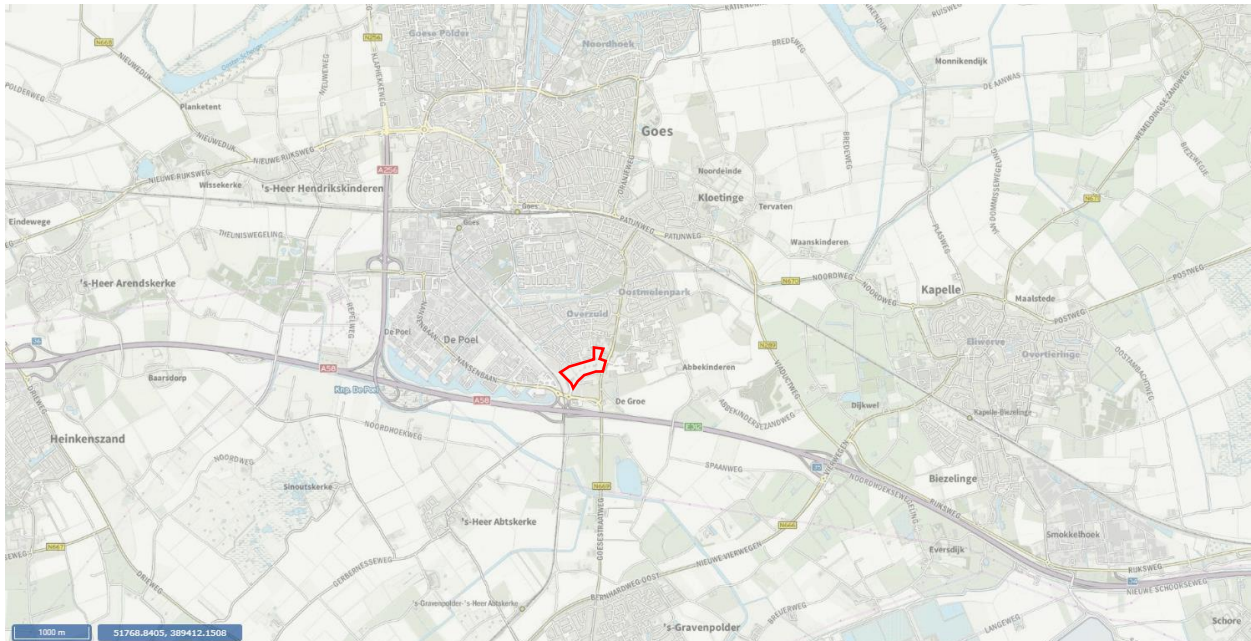
Op basis van de algemene beschrijving van de voorgenomen ingreep, potentiebeoordeling en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 de (mogelijke) effecten (vernietiging, doden verstoring, vernieling) op de aangetroffen en verwachte beschermde soorten beschreven. Voor de verwachte negatieve effecten op de beschermde soorten worden mitigerende maatregelen voorgesteld.

Stap 4 Conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de aanwezige soorten

Op basis van stap 1 tot en met 3 worden conclusies getrokken met betrekking tot eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen zoals genoemd in de Wet natuurbescherming artikelen 3.1, 3.5 en 3.10, en de te nemen vervolgstappen, zoals is vervolgonderzoek nodig, kan/moet gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode en/of is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk.

3. Bureaustudie

Het plangebied ligt in gemeente Goes ten zuiden van de huidige nieuwbouwwijk en ten noorden van de A58.

Afbeelding 3.1 Globale ligging plangebied in rode contour (bron ondergrond kaarten Zeeland)

3.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het plangebied is niet gelegen in Natura2000-gebied (zie afbeelding 3.2). Natura2000 gebied Westerschelde & Saefthinghe is gelegen op ca 3,8 km. Overige N2000 gebieden liggen op ruimere afstand van het plangebied. Er zijn als gevolg van het project geen negatieve effecten (stikstofdepositie uitgezonderd, dit is geen onderdeel van deze rapportage) denkbaar op in de omgeving gelegen Natura 2000-gebied.

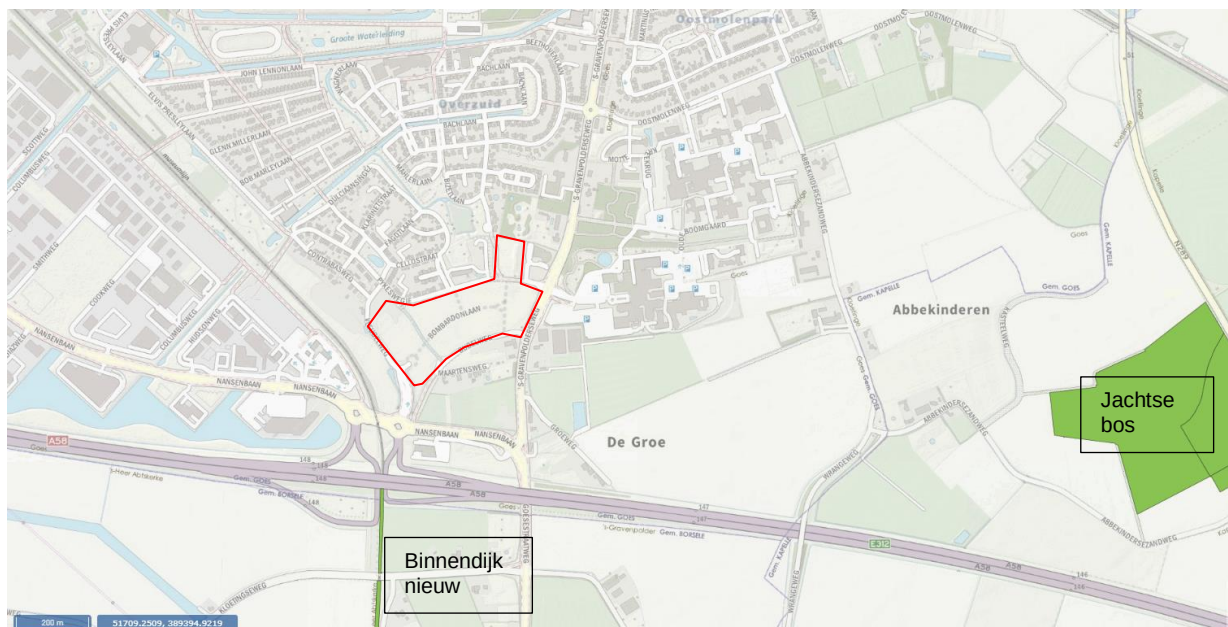
Andere Natura 2000 gebieden Oosterschelde, Veerse Meer etc. liggen op grotere afstand van het projectvoornemen.

Afbeelding 3.2 Globale ligging van het tracé ten opzichte van Natura 2000 (bron kaarten Zeeland)

Natuur Netwerk Nederland

Het plangebied is tevens niet gelegen in Natuur Netwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde NNN gebied; Jachtse bos (niet zijnde binnendijken) ligt op meer dan 100 m (de zogenoemde afwegingszone) afstand. NNN 'Binnendijk nieuw' ligt op ruim 200 m afstand. Negatieve effecten op NNN gebieden zijn hierdoor op voorhand uitgesloten.

Afbeelding 3.3 Globale ligging deel van plangebied (rode contour) ten opzichte van NNN (bron: kaarten Zeeland)

3.2 Soortbescherming

Op basis van verspreidingsatlassen en telmee.nl zijn aanwijzingen aangetroffen over de aanwezigheid van Habitatrictlijnsoorten binnen het plangebied, waaronder vleermuizen. In de ruime omgeving van het plangebied is ook rugstreeppad waargenomen. Binnen het plangebied is ook Buizerd waargenomen alsmede overig beschermde soorten waargenomen zoals haas, egel en diverse muissoorten (bron: telmee.nl). In de beplanting in en grenzend aan het plangebied kunnen eveneens andere vogels broeden.

4. Resultaten veldonderzoek

De planlocatie is op 26 januari en 15 april 2022 door S. Halters bezocht in het kader van de quickscan. Het terrein is onderzocht op de aanwezigheid van groeiplaatsen van hogere planten en het voorkomen van fauna, die volgens de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Tevens is een algemene beoordeling gemaakt voor de geschiktheid van het gebied voor overige (niet aangetroffen) beschermde soorten.

Afbeelding 4.1 planlocatie

Afbeelding 4.2 planlocatie met depots

Afbeelding 4.3 planlocatie, met haas in gele contour

Afbeelding 4.4 planlocatie, bomen langs de Bugelweg zonder beschermde functies

Afbeelding 4.5 planlocatie met rechts de bomen met mogelijke verblijfplaatsen aan Pykeswegje

Afbeelding 4.6 planlocatie met op achtergrond de bomen aan de Pykjeswegje met mogelijk beschermde vleermuisfuncties

4.1 Biotopen en soorten

De verschillende biotopen in het plangebied bestaan uit:

- + (half)verharde infra
- + grazige vegetatie
- + bomen en opgaande beplanting
- + kleine waterloop
- + tijdelijke depots (bouwmaterialen en zand/grond)

(Half)verharde infra

De infra voorzieningen (paden, bestrate werkwegen en asfalt) vormen geen essentieel leefgebied voor beschermde soorten, er zijn geen beschermde soorten op en tussen de bestratingen aangetroffen.

Grazige vegetatie

Een deel van het plangebied uit extensief onderhouden grazige begroeiing. Er zijn hier geen beschermde flora aangetroffen. Voor kleine marterachtigen ter plaatse van de plangebieden ontbreekt beschutting.

Bomen opgaande beplanting

De aanwezige opgaande beplanting langs de werkpaden zijn in potentie geschikt voor algemene bos- en struweelvogels. Jaarrond beschermde vogels zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied (o.a. buizerd) maar broeden niet in de directe omgeving van het plangebied. Verder vinden de werkzaamheden ook buiten het algemeen broedseizoen plaats.

Kleine waterloop

In en rond het plangebied loopt een (zak)sloot van beperkte omvang. In de sloot kunnen vissen (niet beschermde soorten) leven evenals algemene amfibieën. Ook kunnen soorten als wilde eend en meerkoet (en evt. kleine karekiet in riet) tot broeden komen.

Tijdelijke depots

In het plangebied lijken momenteel enkele depots aanwezig van het ten noorden gelegen nieuwbouwdeel van de aangrenzende woonwijk.

4.2 Waargenomen en te verwachten soorten

Op basis van de gegevens van de bureaustudie en de vastgestelde biotopen is een overzicht gemaakt van de beschermde en/of bijzondere soorten die in het plangebied worden verwacht of daadwerkelijk zijn waargenomen tijdens het veldbezoek.

Tabel 4.1: Te verwachten en waargenomen (vetgedrukte) soorten in het plangebied na veldbezoek let op vogels niet uitputtend

Soort		
Nederlandse naam	Wet natuurbescherming, beschermingsregime	Provinciale verordening
Zoogdieren		
Haas	Overige Soorten	
Egel	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Vos	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Ree	Overige soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Gewone dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	
Ruige dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	
Baardvleermuis	Habitatrichtlijn	
Watervleermuis	Habitatrichtlijn	
Franjestaart	Habitatrichtlijn	
Gewone grootoorvleermuis	Habitatrichtlijn	
Laatvlieger	Habitatrichtlijn	
Bruine rat	Overige soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Dwergmuis	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Aardmuis	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Veldmuis	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Bosmuis	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Dwergspitsmuis	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Huisdier	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Huisspitsmuis	Overige Soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Vogels		
Buizerd	Vogelrichtlijn, JBN	
Roodborst	Vogelrichtlijn	
Merel	Vogelrichtlijn	
Koolmees	Vogelrichtlijn	
Fitis	Vogelrichtlijn	
Kleine karekiet	Vogelrichtlijn	
Grote bonte specht	Vogelrichtlijn	
Groene specht	Vogelrichtlijn	
Ekster	Vogelrichtlijn	
Zwarte kraai	Vogelrichtlijn	
Winterkoning	Vogelrichtlijn	
Spreeuw	Vogelrichtlijn	
Houtduif	Vogelrichtlijn	
Turkse tortel	Vogelrichtlijn	
Fazant	Vogelrichtlijn	
Wilde eend	Vogelrichtlijn	
Amfibieën en reptielen		
Kleine watersalamander	Overige soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Gewone pad	Overige soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Bastaard kikker	Overige soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Bruine kikker	Overige soorten	Gedeeltelijke vrijstelling
Rugstreeppad	Habitatrichtlijn	

Toelichting tabel

Voor toelichting op beschermingsregime van de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar de toelichting in bijlage 1

5. Toetsing van het project aan de Natuurwaarden

5.1 Beschrijving geplande activiteit

Gemeente Goes is voornemens om het (voormalig) agrarisch gebied om te vormen naar een woonwijk.

GOES ARIA-Zuid
Plankaart

Afbeelding 5.1 toekomstige inrichting

5.2 Toetsing gebiedsbescherming

Er is geen sprake van (blijvend) oppervlakteverlies of versnippering van in de ruime omgeving gelegen Natura2000 gebieden. Het plan is niet in/nabij Natura2000 gebied gelegen waardoor negatieve effecten op voorhand zijn uit te sluiten (uitgezonderd effecten als gevolg van stikstofdepositie).

Effecten van verontreiniging door stikstofdepositie zijn in deze rapportage niet getoetst (separate toetsing).

5.3 Toetsing soortbescherming

5.3.1 Vogelrichtlijnsoorten

Nesten van vogels worden verstoord door zowel bewegingen als geluid, maar niet elke vogel is even gevoelig. In het algemeen geldt dat regelmatige verstoring tijdens het broeden tot gevolg heeft dat

het broedsel in de steek wordt gelaten door een gevoel van onveiligheid. Voor soorten die slechts één broedsel per jaar produceren betekent dit een verloren jaar. Voor vogels die meerdere broedsels per jaar produceren zijn de gevolgen veel minder desastreus. Die soorten kunnen dan een nieuwe broedplek zoeken en opnieuw eieren leggen en uit broeden. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode maart tot augustus, dan worden daarbij mogelijk broedende vogels verstoord. Alle nesten, eieren en jongen zijn beschermd gedurende de voortplantingsperiode. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het vernielen/vernietigen van nesten van broedende vogels in kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Als er nesten aanwezig zijn moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het moment dat de jonge vogels uitvliegen.

Door de werkzaamheden buiten de periode 1 maart tot 31 augustus te plannen is het aannemelijk dat er geen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Ook is het mogelijk om maatregelen te nemen om broedende vogels ter plaatse te voorkomen, mits de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is/komt met de voorzorgsmaatregelen. Binnen het plangebied zijn geen bomen met jaarrond beschermde nesten waargenomen. Negatieve effecten op dergelijke jaarrond beschermde nesten zijn hierdoor op voorhand uitgesloten.

De gunstige staat van instandhouding van de algemeen voorkomende broedvogelsoorten is niet in het geding, mits de voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen.

5.3.2 Vleermuizen

Op de locatie zijn behalve de enkele bomen ten noorden van de Pykeswegje geen mogelijke verblijfplaatsen aanwezig. Deze bomen hebben allen geschikte gaten/kieren en scheuren die mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen dienen. Dit dient nader te worden onderzocht. Daarnaast kunnen deze en de overige bomen langs de Pykeswegje fungeren als vlieg-/foerageerroute. In het planvoornemen worden enkele bomen gekapt, maar is ook herplant voorzien. Daarnaast kan het gebied diffuus worden gebruikt om te foerageren. In de directe omgeving is echter voldoende gelijkwaardig of beter foerageergebied aanwezig om deze (niet essentiële functie) over te kunnen nemen.

De gunstige staat van instandhouding van de potentieel in de omgeving van het plangebied verblijvende vleermuizen kan nog niet worden beoordeeld, hiervoor is nader onderzoek noodzakelijk.

5.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens de werkzaamheden kunnen in theorie kleine zoogdieren worden verstoord en hun vaste verblijfplaatsen vernield. Onder kleine zoogdieren in het plangebied vallen: muizen, haas, vos, egel en mol. Binnen het plangebied zijn geen struwelen aanwezig waar kleine marterachtigen hun verblijfplaats of leefgebied hebben. Ter plaatse van de werkzaamheden zijn geen sporen van deze soorten en holen aangetroffen die door deze soorten kunnen worden gebruikt. Een uitzondering hierop wordt gevormd door haas. Binnen het plangebied zijn tijdens de veldbezoeken 3 tot 6 hazen waargenomen.

De werkzaamheden en opstelling van materieel en materiaal beperken zich tot de bestaande wegen, verhardingen en omgeving van huidige installaties.

De gunstige staat van instandhouding van de voorkomende zoogdiersoorten is niet in het geding, mits de voorzorgsmaatregelen worden toegepast. Vanwege het halen van de haas uit de provinciale vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen is een ontheffing Wet natuurbescherming onderdeel soortbescherming aan de orde.

5.3.4 Amfibieën en reptielen

Binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden kunnen diverse soorten amfibieën (gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander, voorkomen. Als gevolg van de werkzaamheden wordt er geen voortplantingswater van strikter beschermde soorten als rugstreeppad aangetast. Er zijn geen waarnemingen van rugstreeppad direct in het plangebied bekend. Wel komen deze in de ruimere omgeving voor.

De gunstige staat van instandhouding van voorkomende amfibieën en reptielen is niet in het geding, mits de voorzorgsmaatregelen, zoals het werken onder de goedgekeurde gedragscode en nadere gerichte maatregelen (beschreven in Hoofdstuk 6) worden toegepast.

5.3.5 Vissen

Schade aan beschermde vissen wordt niet verwacht. Binnen het plangebied komen volgens verspreidingsatlassen geen beschermde vissen voor. Binnen het plangebied zijn enkele kleine waterlopen (zak)sloten aanwezig. In deze sloten zijn tijdens een steekproef met raven-net geen beschermde vissen aangetroffen.

De gunstige staat van instandhouding van de voorkomende vissen is niet in het geding.

5.3.6 Planten

Op de werklocatie zijn geen beschermde planten waargenomen. Op basis van de habitattypes worden de in de Wet natuurbescherming beschermde planten in het plangebied ook niet verwacht.

De gunstige staat van instandhouding van de voorkomende beschermde planten is niet in het geding.

5.3.7 Overig beschermde soorten

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen, kevers en andere ongewervelden.

De gunstige staat van instandhouding zal, met het in acht nemen van de mitigerende maatregelen, niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

6. Voorzorgsmaatregelen

Ter voorkoming van overtreding van verbodsbepalingen tijdens de werkzaamheden volgen hier de voorzorgsmaatregelen voor zowel gebiedsbescherming (paragraaf 5.2) en soortbescherming (paragraaf 5.3) gecombineerd.

- Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming onderdeel soortbescherming voor de waargenomen hazen. Op basis van een activiteitenplan (waarin alternatief leefgebied en wijze van (zelfstandige) verhuizing kan plaatsvinden buiten de voortplantingsperiode vormt hierbij de basis.
- Het uitvoeren van nader onderzoek naar aanwezigheid van vleermuizen (met name boombewonende soorten);
- In het kader van de zorgplicht met betrekking tot grondgebonden zoogdieren wordt aanbevolen om voor de locatie zo ongeschikt mogelijk te houden voor kleine grondgebonden zoogdieren, dit kan door de locatie (veelal grazige vegetatie) kort te houden door te maaien. Daarnaast dient kap, sloten schonen en rooiwerk buiten het broed seizoen te worden uitgevoerd (vanwege eventueel aanwezige broedvogels) en na de resultaten van het nader vleermuisonderzoek;
- Op locatie geen habitat creëren voor soorten als rugstreeppad en/of konijn. Door de planlocatie relatief kaal zonder (materialen)depots, zand en tijdelijk water te houden wordt voorkomen dat deze soorten worden aangetrokken tot de locatie;
- Wanneer werkzaamheden starten in het broed-/voortplantingseizoen is het raadzaam om enerzijds maatregelen te treffen om voorkomen van soorten te voorkomen danwel vooraf de planlocatie te laten beoordelen op aanwezigheid van broedvogels/voorkomen van soorten. Op deze manier wordt het zorgvuldig handelen principe aantoonbaar toegepast.

7. Conclusies en aanbevelingen

Samengevat is het resultaat van de quickscan:

- Tijdens de ingreep voor het planvoornemen gaat worden de natuurlijke waarden van Natura2000 en NNN niet significant aangetast. Het plangebied is niet in of direct nabij (<100m) van natuurgebieden gelegen. Significant negatieve effecten kunnen daardoor op voorhand worden uitgesloten. Stikstofdepositie vormt geen onderdeel van deze toetsing (separate toetsing). Een eventuele vergunning in kader van de Wet natuurbescherming (gebiedsbescherming, uitgezonderd stikstofdepositie) is op grond van deze beoordeling niet nodig.
- In de omgeving van het plangebied de jaarrond beschermde buizerd voor. Deze heeft ter plaatse geen horst (nestboom). Er blijft voldoende potentieel foerageergebied vrij van verstoringen er is geen verwijdering van bomen met jaarronde nesten voorzien.
- Op de planlocatie komen algemene zoogdieren (muizen, egel etc.) en amfibieën voor, die weliswaar beschermd zijn, maar zo algemeen dat hun voortbestaan niet wordt bedreigd. Daarbij geldt voor de meeste grondgebonden zoogdieren (o.a. algemeen voorkomende muizen) en eventueel voorkomende algemene amfibieën op basis van de provinciale verordening een vrijstelling. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing (ex. Art. 3.31) van de Wet natuurbescherming (Wnb) te worden aangevraagd voor het overtreden van verbodsbepalingen (art. 3.10), mits de mitigerende maatregelen worden uitgevoerd. Voor haas (evenals konijn en kleine marterachtigen) geldt deze vrijstelling niet meer in Zeeland. Voor haas dient hierdoor een ontheffing Wet natuurbescherming onderdeel soortbescherming te worden aangevraagd.
- Waarschijnlijk wordt de locatie door vleermuizen diffuus gebruikt (als foerageergebied). Ook zijn de bomen ten noorden van de Pykeswegje die op nominatie staan om gekapt (en grotendeels herplant) te worden in potentie geschikt als verblijfplaats. Dit is op basis van de quickscan niet te bevestigen danwel uit te sluiten. Om eventuele beschermde functies aan te tonen danwel uit te sluiten is vervolgonderzoek (conform vleermuisprotocol 2021) noodzakelijk. Afhankelijk van de resultaten zijn vervolgmaatregelen nodig (werken volgens gedragscode of een ontheffing Wet natuurbescherming onderdeel soortbescherming).
- Overige beschermde soorten (vaatplanten, reptielen, en overige gewervelden) zijn niet aangetroffen en/of worden verwacht binnen het plangebied.
- Wel komen in de ruimere omgeving van het plangebied de beschermde rugstreeppad en konijn voor. Door de werkzaamheden dusdanig uit te voeren dat er geen langdurige (grond/zand)depots aanwezig zijn en/of tijdelijk water ontstaat, wordt (zo veel mogelijk) voorkomen dat deze soorten naar de planlocatie worden aangetrokken.
- Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten geldt (wel) de bepaling van zorgplicht (Art 1.11). Door het naleven van de voorzorgsmaatregelen (hoofdstuk 6) kan de zorgplicht goed worden ingepast in het werk.

Resume

- Een eventuele vergunning in kader van de Wet natuurbescherming (gebiedsbescherming, uitgezonderd stikstofdepositie dit wordt separaat getoetst) is op grond van deze beoordeling niet nodig.
- Een ontheffing Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortbescherming is voor haas noodzakelijk. Deze kent leefgebied en (mogelijk) enkele verblijfplaatsen (legers met jongen) binnen het plangebied.
- Op basis van het nader onderzoek zal blijken of voor vleermuizen beschermde functies aanwezig zijn in de bomen ten noorden van de Pykeswegje. Wanneer het functies van beperkte aard zijn (geen kraamverblijf of zeldzamere soorten aanwezig) is het voor diverse vleermuissoorten mogelijk om de werkzaamheden uit te voeren onder (ecologische begeleiding en met het treffen van mitigerende/compenserende maatregelen) de goedgekeurde gedragscode voor Stadwerk (2020-2024). Bij kritische functies is (net als voor haas) wel een ontheffing Wnb noodzakelijk.

Aanbevelingen

- Plaats in de omgeving direct enkele (4 tot 8 vleermuiskasten) zo kan gelijktijdig met nader onderzoek naar vleermuizen al de gewenningsperiode voor eventueel noodzakelijke alternatieve verblijfplaatsen starten.
- Beperk tijdelijke zanddepots en tijdelijk water (bijv. in insporing) dit kan aantrekking tot beschermde soorten in het plangebied tot gevolg hebben. Zorg ook voor de juiste (voorbereidings)maatregelen voor de werkzaamheden (denk aan maaien, veranderen waterlopen kappen) of voer deze werkzaamheden uit nadat uit ecologische veldcontrole is gebleken dat er geen ecologische belemmeringen zijn voor het voorgenomen werk. Bij het aantreffen van nieuwe soorten binnen het plangebied bestaat er het risico op vertraging en aanvullende maatregelen/vervolgstappen. Door zand 'just in time te laten leveren en rommel en materiaaldepots binnen de planlocatie te voorkomen is de locatie minder aantrekkelijk voor diverse soorten. Ecologische begeleiding van de werkzaamheden kan voorzien in de behoefte om ecologische risico's en beperkingen tijdens uitvoering te voorkomen.
- Natuur inclusief bouwen: [Aan de slag met Natuurinclusief bouwen \(bouwnatuurinclusief.nl\)](https://www.bouwnatuurinclusief.nl),

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Literatuur

Broekhuizen, M.S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren KNNV, Utrecht

Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Websites:

www.BIJ12.nl

www.natura2000.nl

www.floron.nl

www.Ravon.nl

www.sovon.nl

www.vlinderstichting.nl

www.telmee.nl

www.zeeland.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen e projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernietigen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaat- sen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernietigen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplanting- plaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernietigen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernietigen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernietigen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernietigen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- **Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:**
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernietigen van vaste verblijfsplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- **Overige ‘nationaal beschermde’ soorten:**
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode.

Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boommarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermden en beschermden soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermden gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermden soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.